

בש"פ 1155/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 1155/14

לפני:

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב:

פלוני

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 12.2.2014 במ"ת 13-13-3548 שנינתה על ידי כב' השופט י' ליפשיץ

תאריך הישיבה:

ט"ז באדר א' התשע"ד (16.2.2014)

בשם העוררת:

עו"ד עידית פרגון

בשם המשיב:

עו"ד עמי-גא ארבל

החלטה

1. לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (מ"ת 13-13-3548-12.2.2014, השופט י' ליפשיץ) מיום 12.2.2014, במסגרת דחאה את בקשתה של העוררת לעצור את המשיב עד תום ההליכים המתנהלים נגדו, והורה לשחררו למעצר בבית בתנאים מגבלים.

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסקין דין

2. ביום 2.12.2013, הוגש כתוב אישום נגד המשיב, המיחס לו עבירה של חבלה בכונה מחייבת (סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: חוק העונשין); עבירות בנשך (ניסייה והובלה) (סעיף 144(ב) לחוק העונשין); והפרת הוראה חוקית (סעיף 287(ב) לחוק העונשין). בעובדות כתוב האישום, נטען כי המשיב ואביו מסוכנים. ביום 30.6.2013, הוציא בית המשפט לענייני משפחה בחיפה, לבקשת האב, צו הגנה נגד המשיב. ביום 16.11.2013, הגיע המשיב לחצר בית אביו, כשהוא מצד בפגז זיקוקים, אקדה ותחמושת. המשיב זرك את הפגז לעבר שכן של אביו, יורה באוויר מספר יריות. לאחר מכן עלתה במדרגות הכניסה לבית, שם נתקל באחיו ובאב. האח הדף את המשיב לאחורי. אז, ירד המשיב לחצר הבית והחל לירות לעבר האב והאח, תוך ניסיון לפגוע בהם. לאחר מכן, נמלט מהמקום.

3. بد בבד עם הגשת כתוב האישום, הגישה העוררת בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו. בבקשתה נטען כי בידי העוררת ראיות לכואורה להוכחת העבירות (בין היתר הודעת האב והאח, איICON הטלפון הנniej של המשיב, צילומי מצלמות אבטחה, תפיסת מספר תרמיili תחמושת בזרמת הפשע). עוד נטען כי קיימת עילת מעוצר בעניינו משומות שהעבירות בוצעו לכואורה באליםות חמורה ותוך שימוש בנשך חם; קיימ השש לשיבוש מהלכי משפט; קיימ השש כי המשיב יסכן את ביטחון אביו; לבסוף, נכתב כי אין חלופת מעוצר שיכולה לאין את מסוכנותו.

4. ביום 30.12.2013,קבע בית המשפט המחויז כי קיימות ראיות לכואורה בעניינו של המשיב. עוד נקבע כי קיימת עילת מעוצר מכוח מסוכנותו, חשש לשיבוש הלילי משפט, והשימוש בנשך חם. עוד נקבע בית המשפט המחויז כי יש לבחון את האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעוצר, ולפיכך הורה על הגשת תסקير מעוצר מעת שירות המבחן. זאת, משומ שUber הפלילי ישן ואני רלוונטי, יחד עם העובדה כי הוא יורה באוויר ולא ניצל את קרבתו אליהם כדי לירות בהם והתייצב לחקירה מזומתו. עם זאת,קבע בית המשפט כי חלופת המעוצר המוצעת צריכה להיות רחוקה מבית האב, וכי יש לקחת בחשבון כי אמו של המשיב תמכה בגרסתו הראשונה של המשיב וטענה בעת האירוע הוא היה בביתה – גרסה שאף המשיב כבר אינו אוחז בה" (עמוד 16 להחלטה).

5. ביום 12.2.2014, התקיים הדיון בבית המשפט בשאלת שחררו של המשיב לחלופת המעוצר. תסקיר המעוצר הוגש يوم קודם לכן. בתסקיר נכתב כי למשיב עבר פלילי בגין ריצה תקופות מאסר. עוד נקבע כי קיימת רמת מסוכנות ביןונות ההתנהגות העברינית. עוד צוין בתסקיר כי קצין מבחן נפגש עם אבו של המשיב, אשר אמר כי מערכת סולחה בין הצדדים והוא "אינו חשש משחרור אפשרי של _____ מעוצר בית". שירות המבחן נפגש עם המפקחים שהוציאו (חברה של המשפחה, אשר מכירה את המשיב כשלוש שנים, אמו של המשיב, דודו ודודתו), ומצא כי מרביתם (מלבד הדודה) יכולים להוות דמיות סמכותיות. לפיכך, המלצה שירות המבחן הייתה לשחררו לחלופה זו.

6. בית המשפט חקר את המפקחים המוצעים, וקבע כי מלבד הדודה, יתר המפקחים הותירו עליו רשות כי ביכולתם לפצח על המשיב. עוד ציין בית המשפט כי "אצין כי יש ממש בטענות המבוקשת [העוררת] כי אין מדובר במפקחים אידיאליים וזאת ממש רתקע הלא ברור, שהוביל את המפקחת העיקרית [חברת המשפחה] להירתרם ולשם שיפנקחת. זאת ועוד, אלמלא עמדתו הנוכחית של האב והסולחה שהיתה בין הצדדים, ספק אם הייתי מאשר את מפקחת".

השחרור" (עמוד 23 להחלטה). על בסיס כל אלה, הורה בית המשפט המחויז לשחרר את המשיב לחופת מעצר בתנאים מגבלים: איזוק אלקטרוני; אחד מן המפקחים יפקח על המשיב בכל עת; יותר לו לצאת לזמן התואරות למשך שעתים בכל יום; התחייבות עצמית של כל מפקח בסך 10,000 ש"ח;Uberות בנקאית של המשיב בסך 6,000 ש"ח. מכאן העורר שלפני.

טענות הצדדים

7. העוררת, בתמצית, טענה כי קיימת מסוכנות שלא ניתן לאינה באמצעות חלופת המTHR שקבע בית המשפט המחויז. העוררת סומכת טענה זו על חומרת העבירות בהן מואשם המשיב. עוד צינה העוררת כי בנגד לקביעת בית המשפט המחויז, העורר כן יראה לעבר אנשים. לטענתה, קביעה זו עומדת בסתרה לריאות לכואה, על פייהם בוצע הירוי לכינוים של המתלוננים (בהתאם על הודעותיהם של האב, אחיו, ואחותו של המשיב). לטענת העוררת, העובדה כי שכנים ראו את המשיב יורה באוויר אינה סותרת כי חלק מהירויות נרו לעבר האב והאת. עוד טעונה העוררת כי לא ניתן משקל מספק לעובדה כי הנשק בו יראה המשיב לא נתפס ולא הועבר לידי המשטרה, ויש בעובדה זו כדי להעצים את מסוכנותו.

8. לעומת זאת של העוררת, לאור מסוכנות זו, "ככל שיש לשקל את האפשרות לשחררו של המשיב לחופת מעצר", היה על החלופה המוצעת להיות הדוקה ורצינית, וכוללת מפקחים שניים נתחת בהם אמון מלא. לגשתה, מהחלטת בית המשפט המחויז עולה כי גם בבית המשפט עצמו לא סבר כי החלופה המוצעת עומדת בתנאי זה. לעומת זאת, בנסיבות דנא, אין להסתפק בחלופה מעין זו. במסגרת זאת, מצינת העוררת כי המפקחת העיקרית (חברת המשפחה) ציינה בעת חקירתה בבית המשפט כי היא חברה של אמ המשיב, ומכירה את המשיב חמיש שנים, עת ביקר את אמו. העוררת טעונה כי טענה זו עומדת בסתרה לדברים שאמר המשיב עצמו לשירות המבחן, מהם עולה כי הוריו התגרשו לפני כעשור שנים, ומהז ועד לפניה שנה הוא נתקך כל קשר עם אמו. עוד לעניין המפקחים, טעונה העוררת כי גם אמו של המשיב אינה מפקחת רואייה. בהקשר זה מפנה לקביעתו של בית המשפט בהחלטה כי קיימות ריאות לכואה, על פיון היא תמכה בגרסתו של המשיב כי שהה בביתה בעת ביצוע העבירות לכאורה. אולם, כאמור לעיל, גרסא זו נשתרה בהמשך על ידי המשיב עצמו. בהינתן כל אלה, יחד עם חומרת העבירות, מסוכנותו של המשיב, והבעיתיות בכל אחד מהמפקחים, יש להורות על מעצרו עד תום ההליכים המתנהלים נגדו.

9. המשיב, מנגד, סומר את ידיו על החלטת בית המשפט המחויז. לדידו, יש ליתן משקל לקביעת בית המשפט המחויז כי הוא יראה באוויר ולא נצל הזדמנות לירוט באביו ואחיו כאשר היה קרוב אליהם. עוד ציין כי התקציב עצמאית לחקירה يوم לאחר קרונות האירוע, והחלופה מרוחקת ממקום מגוריו של אביו וכוללת איזוק אלקטרוני וערבות. עוד מוסיף הוא כי יש ליתן משקל לסתולחה שנערכה בין ובין אביו, וכן לעובדה שלחוותנו קיים עבר פלילי, אולם ישן ודל.

דין והכרעה

10. לאחר העיון בהודעת העורר ובהחלטת בית המשפט המחויז, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בפנוי,

מצאת כי דין העורר להידחות.

11. כדיוע, לשם מעצרו של נאשם, לאחר הגשת כתב אישום, על המדינה להוכיח שתי יסודות -UILAT מעצר על פי אחת העילות המנווית בסעיף 21(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכוות אכיפה - מעצרים), התשנ"א-1996 (להלן: חוק המעצרים), וקייםן של ראיות לכואורה להוכחת האשמה, לפי סעיף 21(ב) לחוק המעצרים. גם לאחר שהשתכנע בית המשפט כי ניתן להורות על מעצר, לא יעשה כן באם ניתן להשיג את תכלית המעצר תוך נקיטת בחלופת מעצר לפי סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים (ראו: בש"פ 8087/95 זדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133 (1996)).

12. הצדדים אינם חולקים על קיומם של ראיות לכואורה. הסוגיה העומדת להכרעה היא האם בחלופת המעצר המוצעת מאיינת את מסוכנותו של המשיב, אם לאו. במקרה דנן, השתכנעתי כי יש בחלופת המעצר כדי לאין את מסוכנותו של המשיב.

13. לעניין איוכות המפקחים, המשיבה מטילה דופי ב厰פקחת הראשית. אין בידי לקבל טענות אלה. המפקחת הצהירה בפני בית המשפט המחויז כי היא חברה של אמו. העוררת העולתה תהיות בדבר כנות הצהורותיה, אולם, לא העולתה טענות אלה בחקירה הנגדית בבית המשפט המחויז. לא מצאת כי יש די בתהיות שהעלתה העוררת כדי להפיג מאמינותו של המפקחת הראשית. אצין כי יש ליתן משקל גם להתרשות החיבוט שהותירה על שירות המבחן בתסוקיר המעצר ועל בית המשפט המחויז, כפי שעה מהחלטתו (השו: בש"פ 7974/11 מדינת ישראל נ' צרפתி (1.11.2011) (להלן: עניין צרפתי)).

14. לעניין יתר המפקחים, נראה על פניו כי יש מן הטעם בטענותה של העוררת בעניין זה. גם בית המשפט המחויז עמד על עובדה זו בהחלטתו לשחרר את המשיב בחלופת המעצר, בציינו כי "אין מדובר במפקחים אידיאליים". עם זאת, מצאת כי מספר שיקולים מティים את הקפ עלי אף זאת לטובת שחרורו של המשיב בחלופה זו.

15. ראשית, לשיטתי, יש ליתן משקל נכבד לסתולה שנערכה בין המשיב לבין אביו. נראה כי אין חולק על קיומה, אולם, העוררת טוענת כי אין ליתן לה משקל רב. טענה זו תמהה בעניין. מכתב האישום והבקשה למעצר עד תום ההליכים ניכר כי המסוכנות בעניינו של המשיב לרלונטיות בעיקר כלפי אביו. אביו הצהיר כך בפני שירות המבחן, כמו כן במהלך הדיון הוציא בפני מכתב שליח ابوו של המשיב לבית המשפט המחויז בחיפה, בו נאמר כי "הסקטור אשר התגלה בין בני העוצר הסתיים באופן סופי וזאת לאחר התערבות נכבדים מהמשפחה ומהכפר, וכיום היחסים בינינו טובים". מסכים אני לטענת העוררת כי הסכם סולחה אינם חוזות הכל, אולם, לשיטתי, ודאי שיש ליתן לו משקל – ודאי כאשר המסוכנות הרلونטית מתאينة במידה רבה מקיים (השו: בש"פ 6194/10 מדינת ישראל נ' ابو סבית (7.9.2010); בש"פ 590/08 מדינת ישראל נ' מריסאת (21.1.2008); בש"פ 8041/06 מרזוק נ' מדינת ישראל (31.10.2006); רון שפירא "הגעה העת לסתולה" הפרקליט מה 433 (תשס"ו)).

16. שנית, כאמור, למשיב עבר פלילי. אולם, העבירה האחרונה בה הורשע בוצעה לפני יותר מעשור שנים. יש בכך כדי להראות, לפחות לכואורה, כי המשיב אינו "עברית סדרתי", ושחרורו בשלעצמו אינו מהו סכנה לשalom הציבור

(השו: בש"פ 8429/13 אלסאנע נ' מדינת ישראל (25.12.2013)). בכך יש להוסיף כי לא מצאת סיבה (על אף טענות העוררת) להתערב בקביעת בית המשפט המחויז כי המשיב יראה באוויר ולא ניצל את קרבתו לאבו ולאחיו כדי לפגוע בהם.

17. שלישית, בית המשפט המחויז קבע בהחלטתו תנאי פיקוח רבים לחילופת המעצר: איזוקALKTRONI, אחד מהמפתחים ישאה אותו בכל עת, ערבות כספית מצדו והתחייבות כספית של שלושת המפתחים. מדובר בamu פיקוח הדזקים ורבים, שיש גם בהם כדי להציג מסוכנותו (השו: עניין צרפתי, בש"פ 7792/12 ג'אברן נ' מדינת ישראל (1.11.2012)). רביית ואחרונה, יזכיר כי בעת המשיב עצור כבר תקופה לא מבוטלת. מוכן אני להניח בשלב זה כי קשיי המעצר יהוו גורם מרთיע בפני הפרת תנאי החילופה, נוכח העובדה שהמשיב מודע לכך כי הפרת תנאייה תביא בסבירות גבוהה למעצרו עד תום ההליכים (השו: בש"פ 10535/08 ישראל נ' מדינת ישראל (21.12.2008)).

18. לבסוף, יש לציין כי אין קיומה של מסוכנות שלעצמה כדי להביא למעצרו של נאשם עד תום ההליכים המתנהלים נגדו. אם ניתן לאין את המסוכנות, כפי במקורה שלפנינו, הבכורה צריכה להינתן לחזקת החפות וזכויותו של הנאשם. "אכן, אותו אינסטינקט אנושי שהזכירתי בעצם أولי תובע את המעצר כמקדמה על חשבון העונש; אך לא כן עמננו בדיון, וכבר נקבע לא אחת כי אין המעצר על פי הדין מקדמה זאת, אלא מטרתו מניעתית" (בש"פ 1464/06 מדינת ישראל נ' נאשף (21.2.2006); וראו בדומה: בש"פ 4224/99 מדינת ישראל נ' כהן (28.6.1999); בש"פ 663/08 סרחאן נ' מדינת ישראל (12.2.2008)).

19. סוף דבר, העර נדחה. המשיב ישוחרר לחילופת המעצר, בהתאם לתנאים המגבילים שצוינו בהחלטת בית המשפט המחויז מיום 12.2.2014. כל זאת, למען הסר ספק, לאחר שיימוד בתנאים שפורטו שם.

ניתנה היום, ט"ז באדר א' התשע"ד (16.2.2014).